საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტია

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა შეერთდით!

შაბათი, 15 მაისი 1920 წ.

ერთობა

ფასი 3 მანეთი

[illegible] 75 მანეთი [illegible] 8 მანეთი. განცხადების ფასი [illegible] 5 მანეთი. [illegible] 8 მან. [illegible] 100 მანეთი. [illegible] რედაქცია და კანტორის მისამართი: ერთობის ქუჩა № 4 [illegible] 10—12

№ 108 ორგანო საქართველოს სოციალ-დემოკრატიულ მუშათა ორგანიზაციებისა № 108

დეკანოზი სევერიანე ოქროს ძე ლორთქიფანიძე ცოლშვილით, ხოზე [illegible] შალვა პლატონის ძე გოგორიშვილი აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ კვირას დიდუბის ეკლესიაში გადახდილ იქნება წლის წირვა და პანაშვიდი ძვირფასი და დაუვიწყარი შვილის და მეუღლის

ელენა სევერიანეს ასული ლორთქიფანიძე-გოგორიშვილის

სულის მოსახსენებლად. წირვა დაიწყება დილის 10 ს. პანაშვიდი 12 საათზე. (1582 1—1)

ღრმად დამწუხრებულნი თეკლე მელიტონის ასული, მართა და ეკატერინე მიხეილის ასულნი და კონსტანტინე მიხეილის ძე აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ გარდაცვალებას პირველის დაუვიწყარი მეუღლისა, ხოლო უკანასკნელთა ძვირფასი მამისა

მიხეილ გიორგის ძე ფაჩულიასი

დასაფლავება დანიშნულია 15 მაისს შაბათს სოფ. ოქროყანაში (სენაკის მაზრა). (1588 1—1)

გურიის სახ. გვარდიის საოლქო შტაბი და მთელი ოლქის გვარდიელები ღრმად გლოვობენ და სტირიან ძვირფასს ამხ. ოფიცრის

მიხაკო ნიკიფორეს ძე მუჯირის

უდროოდ დაკარგვას, რომელიც გმირულად დაეცა ქობულეთის ფრონტზე. დაკრძალვის დღე ცალკე გამოცხადდება. (ნ. 1—1)

გულდამწუხრებნი დედა, დები: ნინო, ვერიკო და მარგარიტა ანანიაშვილები, სიძე ვეილაშვილი აუწყებენ ამხანაგებს, ნათესავებს და მეგობრებს, რომ კვირას 16 მაისს დანიშნულია ექვსი თვის წირვა და პანაშვიდი მათი საყვარელი და დაუვიწყარი

ფილიპე ანანიაშვილის

სულის მოსახსენებლად. წირვა დაიწყება დილის 10 საათზე წმინდა ნინოს სასაფლაოზე. (1589 1—1)

კვირას 16 მაისს დილის 10 ს. ქ. ქუთაისში საფიჩხიის ეკლესიაში იქნება გადახდილი ორმოცის წირვა და პანაშვიდი

ალექსი მიხეილის ასული კორკაშვილის

სულის მოსახსენებლად, რასაც აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, შვილები მარიამ ბოკუჩავასი და გიორგი და მიხეილ კორკაშვილები, რძლები, სიძე და შვილიშვილები. (1590 1—1)

ნინო იოანეს ასული, მიხეილ იონას ძე და ელისაბედ იონას ასული მეუღლეები, სალომე იონას ასული ხუნდაძისა მეუღლით, ნინო იონას ასული შენგელიასი მეუღლით და ვერა იონას ასული ათაბეგისა მეუღლით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთა, რომ დღეს, 15 მაისს, წლის თავზე გარდაცვალებისა დაუვიწყარი მეუღლისა და მამისა

იონა მიხეილის ძის მეუნარგიასი

სოფ. ცაიშის მიძინების საკრებულო ტაძარში გადახდილი იქნება პანაშვიდი. (1591 1—1)

ტფილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტთა კავშირის გამგეობა ღრმა მწუხარებით აუწყებს ამხანაგებს, რომ მაისის 11 მჭედრთან შეტაკების დროს ფოთლის ფრონტზე მოკლულ იქნა სახელმწიფო უნივერსიტეტის აგრონომიულ დარგის 1 კურსის სტუდენტი

სერგო თვარაძე

მომარაგების სახელმწიფო ფონდის

მონაწილე დაწესებულებების საყურადღებოთ, რომლებთაც არ აქვთ შეტანილი ფონდში სრულად ათას-ათასი მანეთი მუშა-მოსამსახურეების მომარაგებისათვის, მუშათა მაგიდა აცხადებს, რომ მიმდინარე წლის 20 მაისამდე ისინი ვალდებული არიან შეასრულონ ეს გადასახადი, წინააღმდეგ შემთხვევაში პურის და სხვა სანოვაგის მიცემა შეუწყდებათ. (ნ 1—1)

ქუდების სახელოსნო

„ლუციენი“

გადავიდა გოლოვინის ქუჩიდან ლორის-მელიქოვის ქუჩაზე № 1, ვიღებთ ქალის და კაცის ქუდების შეკვეთას და აგრეთვე გადასაკეთებლად, ხელსაყრელ ფასებში. (1576—3—2)

სამაზრო ერობათა საყურადღებოდ

ვინაიდან ამ ბოლო ხანებში სამინისტროში მოდიან სხვადასხვა თემების წარმომადგენლები სამაზრო ერობების რწმუნებით, რომ მათ ნება მიეცეთ სოხუმში სიმინდის დამზადებისა, მომარაგების სამინისტროს სასურსათო განყოფილება ამით აცხადებს, რომ ვერც ერთი ასეთი შუამდგომლობა დაკმაყოფილებული ვერ იქნება.

ამიტომ მეტი ხარჯის თავიდან ასაცილებლად ასეთი წარმომადგენლების გზავნა შეწყვეტილი უნდა იქნეს. სამაგიეროთ სამაზრო ერობას გაეწევა ყოველგვარი დახმარება ამ საკითხის მათ რაიონში მოსაგვარებლათ, სურსათით ან სათანადო ნებადართვის მიცემით უკანასკნელის შესაძენათ.

(ნ. 3—3) სასურსათო განყოფილების დირექტორი შ. რამიშვილი.

დაიწყო მუშაობა

ახლად გახსნილმა ბირჟევლმა კავკასიაში და საქართ. რესპუბ. ქალაქთა კავშირის

— ნამდვილი გრეხილი —

ვენის ავეჯეულობის ქარხანამ

მიიღება შეკვეთა სკამების, კრაოტების, ავტომობილის „დუგების“ და სხვა. შესაკვეთათ და ცნობების მისაღებათ მიმართეთ ქარხნის კანტორაში ანტონიევის ქუჩა № 1 ჩერქეზოვის კუთხე. (ნ. 10—4)

„ეშმაკის მათრახი“

№ 26

გამოვა დღეს, შემდეგი შინაარსით: უსათაურო—თავუნასი, ფერისცვალება—ეშმაკისა, პატარა ფელეტონი—მორიელისა, ლექსები შეჩანჯალეშულის, კარიკატურები: „რევოლიუციის გაღრმავება“; „დამფუძნებელი კრება“, „ქუთაისი“, „ინტერნაციონალი“, „მუსიკა“ და სხვ. (უ. 1—1)

მასწავლებელი

ს. გრიაზნოვი

იღებს შეგირდებს

სამზადებლად

მცირე წლოვანთა პანსიონებში, ხოლო მოზრდილთა მოსიარულეთ.

მისამართი ვერა. იზმაილოვის ქუჩა. სახ. № 6, ბინა № 8. (1550—3—3)

სომხეთი და ბათომის საკითხი

ჩვენი გაზეთის დღევანდელ ნომერში მკითხველი წაიკითხავს ინტერვიუს იტალიაში გაგზავნილ დელეგაციის თავმჯდომარე ქ. საბახტარაშვილთან, რომელიც თვით ყოფილა სან-რემოში მომხდარ კონფერენციის დროს და გადმოგვცემს ყველა იმ დღეს, რაც ბათომის საკითხის გარშემო ყოფილა გარკვეული. ქ. საბახტარაშვილის მიერ მოცემული ცნობები ფარდას ხდის იმ მდგომარეობას, რომელიც ბათომის გარშემო შექმნილა უმაღლეს საბჭოს ხელმძღვ. არავითარი ეჭვი აღარ რჩება მის გამო, რომ მთავარი დაბრკოლება ამ საკითხის გადაწყვეტაში სომხეთის რესპუბლიკის მხრით ყოფილა წარმოდგენილი. ლონდონის კონფერენციაზე კითხვა ისე ყოფილა დაყენებული, რომ აჭარა-შავშეთის მარცხენა ნაპირიდან 1914 წლის საზღვრამდე გადაეცემოდა სომხეთს. სან-რემოს კონფერენციაზე ეს კითხვა სხვა ნაირად შეტრიალებულა: სომხეთის დელეგაციას მოუთხოვნია, რომ სომხეთის სრულ საკუთრებაში გადაეცეს ის რკ. [illegible]

[illegible]

ამ ორი სახელმწიფოს, და მათში უფრო მეტად სომხეთის, სასიცოცხლო ინტერესები. სომხეთი დაინტერესებულია იმაში, რომ საქართველომ ძლევამოსილად დაასრულოს თავისი ისტორიული ბრძოლა ოსმალეთ აზერბეიჯანის პან-ისლამისტებთან და მით იხსნას როგორც თავისი ქვეყანა, ისე კიდევ უფრო მეტად, სომხეთიც. ამ ძლევამოსილ ბრძოლისათვის კი აუცილებელი პირობაა ბათომის საკითხის ლიკვიდაცია. ბათომის მხრიდან ზურგ გამაგრებული საქართველო გაბორკავს და გაასამკვეცებს თავის ქვეყნის აზერბეიჯანის პანისლამისტების წინააღმდეგ და ეს არა გვგონია მარტო საქართველოსთვის დარჩეს ხელსაყრელი.

ამნაირად, სომხეთის სასიცოცხლო ინტერესები მოითხოვს, რომ რაც შეიძლება მალე შეატყობინოს უმაღლეს საბჭოს, რომ ბათომ აჭარის გადაცემას საქართველოს ხელში სომხეთის მხრით არავითარი დაბრკოლება აღარ გადაეღობება. ამის შემდეგ სომხეთის ინტერესების უზრუნველყოფას ღრმა საქართველოსა და სომხეთის შორის შეთანხმების და ხელშეკრულობის გზით მოახდენს, როგორც ამ ორი რესპუბლიკის შინაური საქმე, უცხო სახელმწიფოების ჩაურევლად.

სომხეთის სათავეში ახლა დგას ბ. ხატისოვის მთავრობა, რომლის განხა- [illegible]

[illegible] მალე განთავისუფლდებიან სომხეთის საზღვარ გარეთელი აგენტები წინანდელ მთავრობის მეტოდისაგან, მით უფრო დაჩქარდება ორივე მხარისათვის მეტად ხელსაყრელი დაახლოვება.

ბრძოლის ველიდან

I

(საკუთარი კორესპონდენტიდან)

ს. შახიალი, 12 მაისი საღ. 6 ს.

დღეს, დილის 4 საათიდან სახალხო გვარდიის ნაწილებმა საერთო შეტევა დაიწყეს მტრის პოზიციების დასაპყრობათ. სახალხო გვარდიამ გარეკა რა მტერი გამაგრებული პოზიციებიდან წითელ ხიდს იქით, გადავიდა აზერბეიჯანის ტერიტორიაზე და დაიკავა ყაზახის მაზრაში ორი დიდი სოფელი—ქემერო და ზე[illegible] შახალი. დაიკავა რა სახალხო გვარდიამ ეს სოფლები, მყისვე გაამაგრა მისი მაღლობი ადგილები.

12 მაისს დილით 4 საათზე დაწყებული ბრძოლა შეუჩერებლათ გაგრძელდა ნაშუადღევის 2 საათამდე.

სარეკვარო სიმამაცით იბრძოდნენ გვარდიელები. მტერს ეკავა მაღლობი ადგილები, რომლებზეც საუცხოვოდ შეკრული [illegible]

[illegible]

ინც სადგურზე დარჩენა ვაჟკაცობინე.

დავდივარ გვარდიელთა შორის, ყურს ვუგდებ მათ საუბარს, ვლაპარაკობ მეც.

ვიცი და გვარდიელებმაც იციან, რომ ბევრი მათგანი ვერ დაბრუნდება, ბევრი დაბრუნდება დასახიჩრებული, მძიმე ჭრილობებით. ვაკვირდები მათ სახეებს, ყურს ვუგდებ მათ ლაპარაკს: მინდა მათ სახეებზე ამოვიკითხო შიში იმ საფრთხის წინაშე, რომელიც მათ მოელით, მინდა ამოვიკითხო გულის შემაწუხებელი წინაგრძნობები, დაბრუნებული აზრები და სულიერი განწყობილება..

მაგრამ რაც ვნახე და გავიგონე მარწმუნებს, რომ გვარდიელები ფიქრობენ და ზრუნავენ რაზედაც გინდათ, მხოლოდ მოსალოდნელი ხვალინდელი საფრთხე მათ არ აფიქრებს და არც აწუხებს. ისინი ერთნაირად გართულნი არიან მუშაობაში.

ერთი ჯგუფი გართულია იმით, თუ როგორ მოათავსონ ვაგონში ჯარი. იხმის დიმილის მომგვრელი ხუმრობა ჯარის უფლებაზე, იმათზე, ვისგანაც ჯარები შეიძინეს და სხვა.

მეორე ჯგუფი მსჯელობს იმის შესახებ, თუ რამდენი ეგვებათ დღიურათ შაქარი; ზოგი იმ აზრს გამოსთქვამს, რომ აილონ იმ ამხანაგების ხვედრი შაქარიც, რომლებიც ჯერ არ მოსულან ფრონტ- [illegible]

[illegible]

დღეს

საზავო ხელშეკრულების მიღების შემდეგ ოსმალეთის დელეგაციის თავმჯდომარემ ტევტიკ-ფაშამ განაცხადა, რომ პასუხს დანიშნულ ვადაზე გასცემს.

საფრანგეთ-ინგლისის თათბირის შემდეგ შესდგება ყველა მოკავშირე სახელმწიფოთა კონფერენცია.

საფრანგეთის ზოგიერთ რაიონებში გაფიცვა კვლავ გრძელდება.

—

გენერალური შტაბის ცნობით ჩვენებმა ყაზახის მიმართულებით მტერი მდ. ირჯა-სუსაკენ უკუ აგდეს. დანარჩენ ფრონტებზე სიწყნარეა.

განი ვერ დაბრუნდება ცოცხალი; მხოლოდ მე ვრცნიან ... [illegible]

...

გენერალური შტაბის სამხედრო ცნობები

მაისი 14.

ყაზახის მიმართულებით ჩვენმა ნაწილმა მტერი მდ. ირჯა-სუსაკენ უკუაგდო. დანარჩენ ფრონტებზე სიწყნარეა.

დეპეშები

(საქართველოს დეპეშათა სააგენტო)

14 მაისი.

უცხოეთის ამბები.

მოკავშირეთა თათბირი.

საფრანგეთ-ინგლისის კონფერენციის შემდეგ ფოლკსტონში ყველა მოკავშირე სახელმწიფოს თათბირი მოხდება, „პტი პარიზიენი“ შემდეგ ცნობებს იძლევა ფოლკსტონში შეხვედრის შესახებ. მილერანი ინგლისში დარჩენას ფიქრობს მხოლოდ 24 საათს. ეს დრო სრულებით საკმარისი იმისათვის, რომ საერთოდ მიიღონ უმთავრესი გადაწყვეტილებანი, რომელიც გერმანიის საქმეების მოსაწესრიგებლად საფრანგეთმა ... [illegible]

...

ძილდენ. ტევტიკ-ფაშამ განაცხადა: დელეგაცია ფიქრობს დანიშნულ ვადაზე პასუხი შეგვატყობინოთ.

მექსიკაში.

მექსიკიდან იუწყებიან: გენერალი ობრეგონი ამ მხარის პრეზიდენტად შეიქმნა.

ხალხთა ლიგა.

ლეონ ბურჟუა გენ. ფლიოლის თანხლებით სამშაბათს რომში წავიდა. იქ იგი ხალხთა ლიგის მე 5 სხდომას თავმჯდომარეობას გაუწევს. დღის წესრიგი შემდეგია: 1) ხალხთა ლიგაში ახალი სახელმწიფოების შესვლა და ყრილობის მოწვევა, მომხსენებელია საბერძნეთის წარმომადგენელი. 2) მუდმივი სეკრეტარის ... — მომხსენებელია ბრიტანეთის წარმომადგენელი. 3) ... 1920 წლ. 31 მარტამდე ... 4) ... 5) ... 6) ... 7) ... 8) ... 9) ... 10) ... 11) ... 12) ... 13) ... 14) ... [illegible]

...

მოსკოვის საბჭოების შესახებ. [illegible]

ბათუმი. [illegible]

ინგლისი და ბელგია [illegible]

ფინეთის კონფერენცია [illegible]

ახალი ამბები

[illegible]

...

საზოგადოებრივ კომისიაში მონაწილეობას ღებულობს: საქართველოს რკინის გზელთა, სახალხო მასწავლებელთა ... [illegible] ... წარმომადგენელნი ამა თვის 15-ს, საღამოს 6 საათისათვის ... [illegible]

◆ **ირ. წერეთლის მოხსენება.** კვირას, 16 მაისს, დილის 12 საათზე, ... რკინის გზელთა ცენტრალური კულტურული კომისიის მოწვევით ამხ. ირ. წერეთელი გააკეთებს მოხსენებას ქართულ ენაზე — „თანამედროვე მდგომარეობა ევროპაში“.

◆ **დღეს,** საღამოს 5 საათზე ... საქ. ს. დ. მ. პ. ... რაიონული კოლექტივის, ამავე რაიონის მცირე კოლექტივებისა და ქალთა ორგანიზაციის წევრთა შეერთებული კრება.

◆ **ს. ს. დ. მ. პ. ცენტრალური კომიტეტი** ... [illegible]

...

საერთო საკითხი სან-რემოს კონფერენციაზე

[illegible]

...

ვ. მაღლაკელი—... მოვალეობანი და 1919 წ. 11 ... იძულებითი ... [illegible] ... ვ. იანოვსკი—... დ. ... ქალაქები ... [illegible]

კ რ ე ბ ე ბ ი.

კვირას, მაისის 16-ს დილის 10 ს. თფ. სახელ. უნივერსიტეტში დანიშნულია ამავე უნივერსიტეტის სტუდენტთა საერთო კრება.

პროვინციის ქრონიკა

გორი. კვირას, 16 მაისს, დილის 10 საათზე ქ. გორში დანიშნულია ს. ს. დ. მ. პ. გორის სამაზრო კომიტეტის ჩვეულებრივი კრება. კომიტეტის წევრებს სთხოვენ უთუოდ დაესწრონ, ვინაიდან გასარჩევია ფრიად საყურადღებო და გადაუდებელი საკითხები.

ქობულეთში

„სამუსლიმანო საქართველოს“ 13 მაისის ნომერში შემდეგი სწერია:

ჩვენ გადმოგვცემენ, რომ ქობულეთში ... [illegible]

...

დამფუძ. კრების წევრები პროვინციაში

[illegible]

[illegible]

მოუქალაქეობრიობის და სისხლით მოძმე ბულ თავისუფლების შესანარჩუნებლად და თავის მხრივ ფიცსა სდებს ქვეყნის წინაშე, რომ უკანასკნელ სისხლის წვეთამდე იბრძოლებს დემოკრატიული რესპუბლიკის საქართველოთ.

უცხოეთი

რუსეთი

თეთრ გვარდიელების „ნაშთები.“ სამხრეთ რუსეთში, განსაკუთრებით თერგის ოლქში, უწინდელ მწვანე არმიელების ნაცვლად ლეს მრავლად მოიპოვებიან დენიკინის მოხალისეთა ჯარის ნაშთები—თეთრგვარდიელები. ეს ნი კავშირდებიან ბანდების სახით და საგრძნობ ზიანს აყენებენ ბოლშევიკების ჯარებს, ასე რომ, ბოლშევიკები იძულებულნი ხდებიან სერიოზული ყურადღება მიაქციონ მათ მუშაობას და ებრძოლონ. პირველად გამოსცეს შეურიგებელი კილოთი დაწერილი ბრძანება; მაგრამ როდესაც ამან ნაყოფი არ [illegible]

ჰაგა-ლიუტვიცის დიქტატურა

(წერილი გერმანიიდან)

მიმდინარე წლის მარტის თვის მეოთხე რიცხვებში გერმანიის ხალხმა სახიფათო განსაცდელი გამოიარა [illegible]

ვალიკო ჯუღელს

„Путь на Голгофу—
Самый счастливый путь“.
В. Джугели.

აღთქმული ქვეყნის სხივთა ელვით გულ-ანთებული
(ამაღლის სიჭაბუკით ოქროვანი), დიდო ტრიბუნო!
ამაყ გმირთ ლაშქრის მიუძღვები გამარჯვებული...
ყოველ წუთს მზად ხარ, რომ წამების ჯვარი იტვირთო!
წითელი ალმით აიჭრები გოლგოთის მთაზე
და ქუხილებით ანთებს სულის კვეთებს!
მზე გაგიღიმებს, ცისარტყელა ფრთებს გაშლის ცაზე.
მრისხანე ყიჟინში ერის შვება გაიქცევა!
ლაღი ოცნება გადიქცევა ნაზ ტკბილ ფერიასი.
სატრფო შორს არის... მწარე ფიქრით გული ღონდება.
სულის სალოცავს შეღაღადებ, როგორც მლოცავი.
დაჰკრავს საათი „მაუზერი“ მოიგაგონდება.
ქარიშხალიანი მუშთ... სამშობლოს კარებს.
„ძმებო, წინ გასწით“! შემოსძახებ მამულის ჯარებს!

[illegible]

[illegible]

ზებში შებრძოლილნი ვართ ჩვენ არ შეგვიძლია ავირჩიოთ: რუსეთის, თუ დასავლეთის ორიენტაცია. ჩვენი ახალგაზრდა დემოკრატიული დაწესებულებები, ჩვენი ხალხის ინტერესები ჰლებს მოითხოვს ორიენტაციას დასავლეთისაკენ.

სენატორის რევიზია.

სენატორმა რონინიშვილმა, რომელსაც დავალებული აქვს იმის გამორკვევა, თუ რამდენად სისწორით სწარმოებს ახალგაზრდათა ჯარში გაწვევა გასულ წელს, შემდეგი განკარგულება გასცა:

„რესპუბლიკის მთავრობამ, როგორც მუდმივი ჯარის შევსების საქმით დაინტერესებულმა, ამა წლის 24 იანვრის თავის დადგენილებით მომანდო მე მომეხდინა სამხედრო, სამოქალაქო, სასულიერო დაწესებულებათა რევიზია იმის გამოსარკვევად, თუ რამდენად და როგორი სისწორით არის შესრულებული ამ უკანასკნელთაგან ჯარის შევსება-შევსება და დეზერტირობის წინა ლმდეგ დამცუძნებელი კრებისა და მთავრობის მიერ გამოცხადებული კანონდეკრეტები და ბრძანება-განკარგულებანი.

თანახმად 1919 წლის 10 ივლისის № 844 მთავრობის თავმჯდომარის სა-

[illegible]

დავალებული გვმადვა. თითო ორიოდე პირის დაქირავლობით და ადგილობრივ გავლენებით სავითხი ვერ გადაწყდა. მოძრაობას უფრო მეტი ფესვები აქ მოაჩნდა, ვიდრე ამას წარმოდგენილი [illegible]

[illegible]

საბუთებს, სამსახურში არ უნდა იყვნენ მიღებულნი;

8) ყველა ზემო აღნიშნულ მოთხოვნილებების შეუსრულებლობას მოჰყვება შეფარდება ჩემ მიერ დამნაშავეთა სისხლის სამართლის წესით პასუხისგებაში მიცემა, როგორც დეზერტირების დამფარავთა, თანახმად 1919 წლის 2 აგვისტოს დეკრეტისა;

II. იმ პირთ, რომლებიც არსად არ მსახურობენ, წინადადებას ვაძლევ სისწორით შეასრულონ ყველა ზემოთ აღნიშნული მოთხოვნილებანი და ვინც ამას დაარღვევს და ასე თუ აღმოჩნდება ჩემ მიერ პირადათ საბინაო წიგნების შემოწმებით თუ სხვა საშუალებით, ისინი იქნებიან სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემულნი, როგორც დეზერტირები.

ამასთანავე მოვუწოდებ რესპუბლიკის ყველა სხვადასხვა დაწესებულებებში მოსამსახურეთ მეთაურ თუ სამსახურიდან თავისუფალ მოქალაქეთ სისწორით შეასრულონ ზემო აღნიშნული მოთხოვნილებანი თავისი საკუთარი ინიციატივით და სამშობლოს სიყვარულით და მის წინაშე მოქალაქეობრივი მოვალეობის პირნათლად შესრულებით.

პირველი მაისი

პროვინციაში.

ოზურგეთი. პირველ მაისს ოზურგეთში დიდი ზეიმის ხასიათი მიეცა. მიუხედავად ღრუბლიანი დღისა, დილიდანვე იწყო ხალხმა მოგროვება რევოლიუციის მოედანზე. 12 საათზე გაიხსნა მიტინგი; ილაპარაკეს პარტიათა და მუშათა ორგანიზაციების წარმომადგენლებმა. ცხადმყოფენ რა მუშათა დღესასწაულს, ყველა ორატორი ხაზგასმით აღნიშნავდა შექმნილ მდგომარეობას და მომენტის სიდიადეს, მოუწოდებდნენ საზოგადოებას მხნედ და მტკიცეთ დარაზმვისთვის ყველა შინაურ და გარეშე მტრების საწინააღმდეგოთ. მიტინგის დაშლისას მთელი პროცესია გაემართა ყაზარმის მოედნისაკენ; აქედან ნაწილი პროცესიისა გაემგზავრა ვაზნარში ძმათა სასაფლაოზე. მშვენიერ სანახაობას წარმოადგენდა ყაზარმების მოედანი: დიდძალი საზოგადოება, ყველაფერი წითლად შემოსილი, ყველა ხარობს, თამაში, სიმღერა, მუსიკა, დოლი, სალამური, ბურთი და სხვ.. ყოველივე ეს სიამოვნებას გვრიდა მაყურებელთ. საღამოთი ჯარისკაცთა და გვარდიელთა უნივერსიტეტში გაიმართა საღამო, რომელიც კარგად ჩატარდა. **ხოვა.**

ახალ სენაკი. პირველ მაისის დღესასწაული კარგათ ჩატარდა. 11 საათზე სოც. დემ. ბიუროს წინ თავი მოიყარეს აჟარებულმა ხალხმა. ბიუროს აივნიდან მისასალმებელი სიტყვით მიმართა დღესასწაულის დღის მომწყობ კომისიის თავმჯდომარემ ამხ. რ. გამსახურდიამ, რომელმაც ახსნა დღის მნიშვნელობა და გაეცნო კომისიის მიერ შემუშავებული გეგმა. შემდეგ პროცესიამ შემოიარა რამოდენიმე ქუჩები და გაჩერდა ძველი ქალაქის ბაღთან, სადაც სამიტინგო ადგილი იყო გაკეთებული. ყვავილებში იყო მორთული რამოდენიმე რევოლიუციის ბრძოლის პროცესში დახოცილი ამხანაგების სურათი. მიტინგი გახსნა კომისიის თავმჯდომარემ და სიტყვით მიმართა დამსწრეთ. მომენტზე და დღის მნიშვნელობაზე ილაპარაკა დამფ. კრებ. წევრმა ამხ. ი. სალუქვაძემ. ილაპარაკეს აგრეთვე სხვა სოციალისტური პარტიების წარმომადგენლებმა. ორატორების გამოსვლა იყო ცოცხალი, რამაც ხალხში კარგი შთაბეჭდილება დასტოვა. გამოტანილი იქნა შესაფერი რეზოლიუცია და კმაყოფილი საზოგადოება მშვიდობიანად დაიშალა.

ს.-დ. პარტიაში

თელავი. 13 მაისს პირველი რაიონის პარტიულმა კრებამ გ. ბახტაძის თავმჯდომარეობით დაამთავრა პარტიის ყრილობის დღიური წესრიგის განხილვა. კონსტიტუციის პროექტის გამო კრებამ რესპუბლიკის პრეზიდენტობის დაწესება არა დემოკრატიულად ჩათვალა და უარყო ის. დადგენილ იქნა რესპუბლიკის უმაღლესი წარმომადგენლობა დაეკისროს პარლამენტის თავმჯდომარეს, როგორც უზენაესი დაწესებულების ორგანოს რესპუბლიკაში. ეროვნულ უმცირესობათა შესახებ კრებამ უარყო წინადადება ეროვნულ სამუშაოებისთვის საჯარო უფლებათა და კერძო გადასახადის გაწერის უფლების მინიჭების შესახებ. დადგენილ იქნა პარლამენტი შესდგებოდეს 100 დეპუტატისაგან და მთელი რესპუბლიკა შეადგენდეს ერთ საარჩევნო ოლქს. ფინანსიურ-ეკონომიური პოლიტიკის შესახებ კრებამ მოიწონა პარტიულ ორგანოთა თათბირის რეზოლიუცია. პროფესიონალური პოლიტიკის განხილვისას განსაკუთრებული ყურადღება იქნა მიქცეული კოლექტიურ ხელშეკრულებაზე. დადგენილ იქნა ხელშეკრულება გავრცელდეს ყველა მუშებსა და დაბალ მოხელეებზე და არა საშუალო და მაღალ თანამდებობის პირებზე. პარტიული მუშაობის შესახებ კრებამ სურვილი გამოთქვა გამოიცეს ყოველდღიური სამეცნიერო ჟურნალი. ინტერნაციონალის შესახებ კრებამ დაადგინა, რომ საქართველოს სოციალ-დემოკრატიულ პარტიამ უარყოს მესამე ინტერნაციონალი და რჩება მეორე ინტერნაციონალში, მაგრამ ყოველი ძალ-ღონით უნდა შეეცადოს შიგ რევოლიუციონურ მარქსისტული ფრთის გაძლიერებას და თუ შედგა ახალი სოციალისტური კონგრესი, რევოლიუციონერ პარტიისაგან, პარტიამ მონაწილეობა უნდა მიიღოს ასეთ კონგრესში. დასასრულ ცენტრალური კომიტეტისა და საკონტროლო კომისიის არჩევნების შესახებ მოსაზრებების გამო, კრებამ ერთხმად მიიღო შემდეგი რეზოლიუცია:

პრინციპიალურად დასაშვებია, რომ მთავრობის წევრები, მუნიციპალური თვითმართველობათა და სახალხო გვარდიის შტაბის წევრები არჩეულ იქნენ ხელმძღვანელ ორგანოებში იმ პირობით, რომ ისინი არ უნდა იღებდნენ მონაწილეობას კენჭის ყრაში იმ კითხვების განხილვისას, რომელიც ეხება მათ მოღვაწეობას აღმასრულებელ ორგანოებში, რომლის წევრებადაც ისინი ირიცხებიან.

დამსწრე

ხაშური. 8 მაისს შესდგა ს. დ. მუშ. პარტიის ხაშურის კომიტეტის კრება. კრებაზე გაკეთდა მოხსენება იმ ამხანაგებმა, რომლებსაც დავალებული ჰქონდა კომიტეტისაგან სოფლებში გასვლა და ხალხისთვის მომენტის გაცნობა. ამხანაგების მოხსენებიდან გამოირკვა, რომ ხალხი ერთსულოვნად იზიარებს დამფუძნებელი კრების და მთავრობის მიერ ადებულ პოლიტიკურ ხაზს და მათ გადადგმულ ნაბიჯებს. თითქმის ყველგან მოხსენების შემდეგ გამოტანილი სასურველი რეზოლიუციები, რომელთაც მხარს უჭერენ ხალხის ინტერესების გამომხატველ მთავრობას და მზად არიან პირველ დაძახილისთანავე იარაღით ხელში დაიცვან რევოლიუციის მონაპოვარი კარზე მომდგარ შავ წითელ რეაქციონერებისგან. 11 მაისს შესდგა ამავე კომიტეტის კრება. კრებაზე მოხსენება გააკეთა გურიის სამაზრო კონფერენციიდან დაბრუნებულმა ამხ. არკ. ხუნდაძემ. მოხსენების შემდეგ ამორჩეულ იქნა რამოდენიმე ამხანაგები, რომლებმაც მომავალ კვირას უნდა მოაწყონ განაპირა სოფლებში მიტინგები და ხალხს გაუწიონ თანამედროვე საკითხები. **ხაშამსურელი.**

მუშათა შორის

ბორჯომი. 7 მაისს შესდგა ბორჯომის მამულების საწარმოოთ დარგების მუშა მოსამსახურეთა საერთო კრება მუშათა კლუბში ამხანაგ ვიკ. ღლონტის თავმჯდომარეობით. დღის წესრიგი: მოხსენება მომენტზე, შრომის მინისტრის რწმუნებულის, მუშა-მოსამსახურეთა კოოპერატივის გამგეობის წევრებისა და სარევიზიო კომისიის რეორგანიზაცია.

მოხსენებას მომენტზე აკეთებს ამხ. ლ. რუხაძე, რომელმაც რამოდენიმე თვე დაჰყო ჩრდილო კავკასიაში და შავი ზღვის გუბერნიაში და თავისი თვალით ნახა როგორც დენიკინელების, ისე ბოლშევიკების მუშაობა. მომხსენებელმა ფაქტებით ხელში განმარტა იმათი მუშაობის უარყოფითი მხარეები. იყო შეკითხვები, რაზედაც მომხსენებელმა დამაკმაყოფილებელი პასუხი გასცა. დაბოლოს მომხსენებელმა მოუწოდა კრებას თანადგომისაკენ. მომხსენებელი კრებამ დააჯილდოვა მხურვალე ოვაციებით. შრომის სამინისტროს რწმუნებული ამხ. გ. ზაქრაძე აკეთებს მოხსენებას 29 აპრილის საერთო კრების დადგენილებაზე, რომელიც გამოიხატება მასში, რომ საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის მუშათა მაგიდიდან სურსათის მიწოდება გაწყობა ბორჯომის მუშა მოსამსახურეთათვის. იგივე მომხსენებელი აცხადებს, რომ შუამდგომლობა სამინისტრომ დააკმაყოფილა, მხოლოდ საჭიროა სტატისტიკური ცნობების შედგენა და იმის მიხედვით სურსათის განაწილება. კრებამ დამაკმაყოფილებლათ მიიღო შრომის მინისტრის რწმუნებულის ცნობა.

მუშა მოსამსახურეთა კოოპერატივის სარევიზიო კომისიის წევრმა გ. ღლონტმა განუმარტა კრებას კოოპერატივის წარსული უარყოფითი მუშაობა და უფრო, მომავალში დაკვირვებით იქნენ არჩეულნი გამგეობის და სარევიზიო კომისიის წევრები. კრებამ მიიღო საყურადღებოთ ამხანაგის განცხადება. არჩეულ იქნენ გამგეობაში შემდეგი პირნი: დ. ანდღულაძე, ბ. მეძმარიაშვილი, გ. ზერონბია, ოქრიბელაშვილი, ვეღაშვილი, ბ. არაბაშვილი და მაისურაძე, კანდიდატათ: ა. დავიდიანცი, სარევიზიო კომისიაში: ვ. ღლონტი, ს. ლოსაბერიძე და გაგუა.

ვუსურვებთ ახლად არჩეულ გამგეობას და სარევიზიო კომისიის წევრებს ნაყოფიერ მუშაობას.

მ. მატრონაშვილი

პროვინცია

ს. ღოლიანი. ეს სოფელი მდებარეობს სიღნაღის მაზრაში მდინარე ალაზნის მარცხენა ნაპირზე და შესდგება ახლად გადმოსახლებული იმერლებისაგან და ცოტაოდენ ოსებისაგან. თავის სოფლებიდან გადმოსახლებამ და ახალ ადგილებზე მოწყობამ ამ ხალხს დიდი შრომა და ენერგია წაართვა და უმისოდაც ღარიბი ხალხი ძლიერ ცუდ პირობებში ჩააყენა ქონებრივად. ამ ხალხმა ისე ძველ დროს შეიძინა ადგილობრივ თავადებისაგან ადგილები, რომელიც მოცული იყო უღრანი ტყეებით, გასჩეხა და აქცია იგი სახნავ სათესად და რადგან ეს ადგილები კარგ მოსავალს იძლევა, ბოლო დროს სურსათის გაძვირებამ ადგილობრივ მაზარზე ოდნავ გამოასწორა ამ ხალხის ქონებრივი მდგომარეობა, მხოლოდ ადგილობრივი ნამუშევრის და ნაწარმოების გასაღებას ძლიერ ხელს უშლის უგზოობა. ადგილობრივი მცხოვრებნი ამ საკითხს ძლიერ ყურადღებას აქცევენ და ბევრჯერ იყო აღძრული შუამდგომლობა გზების გაყვანის შესახებ, მაგრამ დადგენილებები ქაღალდზე დარჩა და სისრულეში მოყვანას ვერ ეღირსა სოფელი.

კულტურულად ეს კუთხე არ ჩაითვლება ჩამორჩენილად. აქ მოიპოვება რამოდენიმე დაბალი სასწავლებლები (აქ ნაგულისხმებია, როგორც სოფელი ღოლიანი ისე სხვადასხვა სოფლები ამავე თემისა), მოქმედი საზოგადოებები, სამკითხველო, საკრედიტო ამხანაგობა და სხვა. აგრეთვე არიან რამოდენიმე მოწინავე ელემენტებიც, თუმცა ძლიერ მცირე რიცხვი. ხშირად იმართება წარმოდგენები და სხვა.

სხვათა შორის, გორის დანგრევამ აქაური ხალხიც შეაწუხა და ადგილობრივი სამკითხველოს კომიტეტის ინიციატივით 7 მარტს გაიმართა გორელების სასარგებლოდ წარმოდგენა სოფელ ღოლიანის სკოლის შენობაში. შემოსავალი იყო 2505 მან. ხარჯი 817 მან. წმინდა შემოსავალი დარჩა 1678 მან. ხოლო დამსწრეთაგანმა ნაღდ ფულად შემოსწირეს სულ 1400 მან. სულ შემოვიდა 3078 მან. ფული გადაეცა დანიშნულებისამებრ.

საზოგადოება მადლობას უძღვნის როგორც შემომწირველთ, აგრეთვე წარმოდგენის გამმართველ ინიციატორებს.

ან ლოლაძე

რომლებიც მონაწილეობას იღებდნენ ამბოხებაში.

3) დაუყონებლივი გადადგომა სახელმწიფოს თავდაცვის მინისტრის ნოსკეს და პრუსიის მინისტრების გეზერისა და ჰაინეს.

4) სახელმწიფო დაწესებულებებს დაუყონებლივი განწმენდა რეაქციონური ელემენტებისაგან.

5) დაუყონებლივი გატარება მმართველობის დემოკრატიზაციისა მუშათა და მოხელეთა ეკონომიური ორგანიზაციების მონაწილეობით.

6) დაუყონებლივი უარის ყოფა არსებული კანონმდებლობისა და მისი შეცვლა ახალით, რომელიც მისცემს მუშებს, მოხელეებს და მოსამსახურეებს ერთგვარ სოციალურ და ეკონომიურ თავისუფლებას.

7) დაუყონებლივი სოციალიზაცია სამთო-მადნო წარმოების ნახშირის ძალის და ყველა მამოძრავებელ ძალებისა.

8) დაუყოვნებლივი შემუშავება კანონისა იმ კერძო მესაკუთრეთა ქონების კონფისკაციის, რომლებსაც თავისუფალი სურსათი არ გააქვთ საზღვარ-გარეთ ან და აწევა სახელმწიფოსათვის უსარგებლო წარმოებას.

9) დაუყონებლივი გაუქმება კონტრრევოლიუციონური სამხედრო ორგანიზაციების, გადაცემა სამილიციო სამსახურის შეკავშირებულ მუშებზე.

ამ მუხლების შესახებ მთელი ღამე, პარასკევს, 19 მარტს, გრძელდებოდა მოლაპარაკება მთავრობასა და პროფესიონალურ კავშირებს შორის. მოლაპარაკებას ხელმძღვანელობდა პროფესიონალური კავშირების საბჭოს თავმჯდომარე კარლ ლეგიენი. (ლეგიენმა აღნიშნული ამბების დროს უდიდესი როლი ითამაშა).

მოთხოვნილებები დაკმაყოფილებული იქნა და გაფიცვის კომიტეტმა შაბათს, 20 მარტს გაფიცვა გათავებულად გამოაცხადა. საღამოს ნაწილმა რკინის და მიწის ქვეშ გზებისამ განახლეს მუშაობა. ორშაბათს, 22 მარტს, წარმოებათა უმეტესი ნაწილი ამუშავდა. შეიქმნა ცოტა უხერხულობა იმით, რომ ზოგიერთ წარმოებებში გაფიცვამ ეკონომიური ხასიათი მიიღო, მაგრამ ესეც მოგვარდა და ხუთშაბათს, 25 მარტს ბერლინი სრულებით ძველ კალაპოტში ჩადგა, მუშაობა ყველა დარგებში განახლდა. ცხოვრება ისევ გამოცოცხლდა.

შეიარაღებულთა ამბოხებამ საერთო აღტყინება გამოიწვია გერმანიის ხალხში. ამ ავანტიურისტების წინააღმდეგ გაერთიანდა ფრონტი. აქ აღარ იყო პარტია, გამთიშველი, ერთი მეორეს დაშორებული ტენდენციები. შეიარაღებულები სრულებით განმარტოებულნი დარჩნენ. გაფიცვას მხარს უჭერდა ყველა პარტიები. მობილიზაცია უყო თავის ძალებს ყველა დემოკრატიულმა ორგანიზაციებმა. განზე, განცალკევებით იდგა უმნიშვნელო ნაწილი მემარჯვენეთა ფრთის და „სამხედრო ბანაკი". მათ შორის გაზეთ „ლოკალ ანცაიგერ"-ი, რომელიც ერთი წამითაც არ შეჩერებულა და ეწეოდა აგიტაციას ახალი მთავრობის სასარგებლოთ.

რამდენათ უკიდურეს მემარჯვენეთა ავანტიურას ფეხქვეშ ნიადაგი ეცლებოდა, იმდენათ უკიდურესი მემარცხენე ფრთა, კომუნისტები (სპარტაკის ჯგუფი) აძლიერებდა მუშაობას საბჭოთა რესპუბლიკის დაარსების სასარგებლოთ. ყოველ დღე მათგანისგან მრავალი მოწოდებები გამოდიოდა, გაცხარებული მუშაობას აწარმოებდა კომუნისტების პარტია და ერთი შეხედვით, თითქოს ნიადაგიც მზათ იყო, მაგრამ მათმა მუშაობამ უქმათ ჩაიარა. კომუნისტებმა მრავალჯერ მიმართეს, სხვათა შორის, გამოაცხადეს, რომ საქსონიაში უკვე საბჭოთა მთავრობა არისო. (ეს მაშინ იყო, როდესაც ბერლინი მოწყვეტილი იყო პროვინციებს) და სხვა ასეთები, მაგრამ მუშათა კლასი თავის პირველით არჩეულ გზას არ ასცდა.

„ვის შეუძლია მოგვცეს პური? (სხვათა შორის, სურსათის და კერძოთ პურის დიდი კრიზისია გერმანიაში. სულზე ნახევარ გირვანქას იძლევიან). კაპპ-ლიუტვიცის მთავრობას?

რასაკვირველია, არა.—ებერტ-ბაუერის მთავრობას?—არა—პური შეუძლია მოგვცეს მხოლოდ საბჭოთა მთავრობამ"-ო—ასეთი გაიძახოდა ერთი პროკლამაცია *).

ბრძოლა ძველსა და ახალს შორის მარტო ბერლინით არ განსაზღვრულა. ის მოედო მთელ სახელმწიფოს. ზოგიერთ ადგილებში საშინელი სისხლის ღვრაც იყო, როგორც მაგალითად, რურის სამთამადნო ოლქში, ქალაქებში: ლეიპციგში, ჰალეში, კილში და სხვ., მაგრამ მიუხედავად ბევრი მსხვერპლისა, დემოკრატიული მთავრობა მაინც გამარჯვებული გამოვიდა.

27 მარტს, მთელ სახელმწიფოში უკვე მშვიდობიანობა აღდგენილი იყო. ამ ამბებს მოჰყვა სახელმწიფოს მთავრობის, ბაუერის კაბინეტის, და პრუსიის მთავრობის ჰირშის კაბინეტის გადადგომა. ბაუერის ადგილზე რეიხსკანცლერობა ჰერმან მიულერს დაევალა. იყო ლაპარაკი კოალიციის უარისყოფის შესახებ, სხვათა შორის, ბაუერმა კაბინეტში მოიწვია დამოუკიდებელი სოციალ-დემოკრატები კრისპენი და ჰილფერდინგი, მაგრამ მათ უარი განაცხადეს. მიულერის მთავრობა იგი, როგორც წინანდელი, კოალიციონური პრინციპზე შეიქმნა სამი პარტიისაგან: სოციალ-დემოკრატები (მეუმრავლესოთა ჯგუფი), დემოკრატები და ცენტრი.

ამ ჟამად სიმშვიდე დამკვიდრებულია, მთავრობას დადებული აქვს პროფესიონალურ კავშირებთან შეთანხმების ძირეულათ მემარცხენეთა წინააღმდეგ საპოლიტიკო ზომების მიღება. ნაწილი უკვე დატუსაღებული და პასუხის გებაში არის მიცემული.

ახალი მთავრობის შედგენით დამთავრებულ სოციალ დემოკრატების ფრთა და საერთოდ საგრძნობი ნაწილი მუშათა კლასისა და მათ შორის კომუნისტებიც, რასაკვირველია, არ არიან კმაყოფილნი, მაგრამ ახალი მთავრობის სამოქმედო დრო მხოლოდ სამი თვით განისაზღვრება,—ივნისამდის, როცა ახალი ეროვნული საბჭო უნდა აირჩეს.

ასეთ კრიტიკულ მომენტში გერმანიის პროლეტარიატს მრავალი სხვადასხვა ადგილებიდან მოსდიოდა გამხნევების და ძალთა გაერთიანების თხოვნის ხმა. ავსტრიის სოციალისტურმა კონფერენციამ დღის წესრიგში დასვა კითხვა გერმანიის შესახებ და ფრ. ადლერის წინადადებით მთელი მიმართვა იქნა გამოქვეყნებული გერმანიის პროლეტარიატისადმი. გაფრთხილების ხმით და ძალთა გაერთიანების თხოვნით მიმართა გერმანიის პროლეტარიატს ინტერნაციონალურმა კომისიამ, რომელიც ამ ამბების დროს ბერლინში იმყოფებოდა. ინტერნაციონალური კომისიის მიმართვა, რომელზედაც ხელი ქონდა მოწერილი ინგლისის, ბელგიის, შვეციის, ნორვეგიის, საქართველოს და ლიტვის წარმომადგენლებს, მოუწოდებდა, რათა დროებით დაევიწყებინათ გამთიშველი ტენდენციები და გაერთიანებული ძალით გაესწორებინათ თავგამეტებული მილიტარიზმი და რეაქცია. გერმანიის პროლეტარიატიც ამ გზას დაადგა და სასიკვდილო ლახვარი ჩასცა ხმალ მოღერებულ იუნკრობას.

ამ ამბების ჩაქრობის ისტორიამ ნათლად დაამტკიცა, რომ გერმანიის დემოკრატია არავის შემთხვევაში არ დასთმობს რევოლიუციის მონაპოვართ, რომ ის, ერთხელ შემდგარი დემოკრატიზმის გზით სოციალიზმის განხორციელების ნიადაგზე, მტკიცეთ ადგა ამ ხაზს და ვერავითარი „პური"-ს ავაზიერებანი და სხვა ამგვარი იაფი ლოზუნგები მას ვერ გადაახვევინებს ამ გზიდან. **ივ. ნარსია.**

ბერლინი, 29 IV—20 წ.

*) „რიხსტაგის" მოედანზე (?) ზემოხსენებულ პროკლამაციაზე შემდეგი წარწერა გაუკეთებიათ: „უწყოდეთ, სამწუხაროთ ის არის, რომ პურს ვერც ერთი მთავრობა ვერ მოგცემთ"-ო.

განცხადებანი

1919 წლის დეკემბრის თვეში უკვალოთ

დაიკარგა

ლენხუმის მაზრის ს. უცხერის მცხოვრები რომანოზ ბიჭიას ძე ლიფხერიძე. ლენხუმის მაზრის მილიციის უფროსი სთხოვს ყველა ადმინისტრაციის დაწესებულების, საზოგადოებათ შეატყობინონ, რომ თუ აღნიშნული პირის ვინაობა იციან, აცნობონ მას. (კუპ. 416 1—1)

ექიმი **მ. გოლდშტეინი**
თვალით ავადმყოფთ (სათვალეების გამორჩევა) დილის 9—12 ს. 4—7 საათ. საღ. ნიკოლოზის ქ. № 32. (1587 თ.)

ექიმი **ნ. ა. არუთინოვი**
სპეციალურად სიფილისი (606 და 914) ვენერიული ტრიპერი, შარდის ორგანოების ოპერაცია ცისტოსკოპია (საშარდე ბუშტის). მიხეილის პრ. № 80, ბინა 3. მიღება დილით 9—12 ს. საღ. 4 ნახ. 6 ნახ. საათამდე. (1555—თ.)

ექიმი **ა. ლევენშტეინი**
შინაგანი და ნერვით სნეულებიანი რენტგენის და ელექტრო სამკურნალო კაბინეტი. მიღება დილის 11—12 ს. და საღამოს 4—7 ს. კრილოვის ქ. № 5 ბინა 3, ტელეფონი 12—46. (1518—თ.)

ექიმი **ნ. ლ. ცურიაშვილი**
იღებს ქალურ და საშვილოსნო სნეულებით ავადმყოფებს ყოველ დღე შუადღ. 1—3 და საღ. 4—5 ნეკრასოვის ქუჩა № 22 ჭავჭავაძის ქუჩისა. (1325—25—2)

ექიმი **ა. დ. კეკელია**
სპეციალურად: სიფილისი (შეშხაპუნება „606" და „914") ვენერიული და კანის სნეულებანი. ავადმყოფების მიღება ყოველ დღე დილით 9—11 და საღამოთი 4—6 საათამდე. მისამართი: მიხაილის პროსპექტი № 116, სანატორიუმ „ნოვე"-ს პირდაპირ. ტელ. 14—28. (1342 25—1)

თბილისში
პრაქტიკოსი დოკტორი მედიცინისა
ვ. ა. მოსაშვილი
გადმოვიდა გოგოლის ქუჩაზე ა. ი. არჯევანიძის სახლში, № 5, ქაშვეთის ეკლესიის ახლოს, ალექსანდრეს ბაღის პირდაპირ. მიიღება შინაგანი და ნერვების სნეულებებით ავადმყოფთა დილით 12—1 ს., საღამოთი 5—6 საათამდე. (1337—25—1)

ექიმი **[illegible]**
იღებს ქალისა და შინაგან სნეულებით ავადმყოფებს დილით 12—2 ს. საღ. 5—7 ს. მელიქის ქ. № 5. (1303—25—2)

ექიმი **ა. ზ. მარტიროსოვი**
სიფილისური კანისა და ვენერიული სნეულება (სალვარსანის „606" და 914-ის შეშხაპუნებით). მიიღება: დილით 8—9 საათ. საღ. 5—7 საათ. სერგიევის ქ. № 9, ვაგზლის ქუჩის კუთხე, რკინის გზის საავადმყოფოს პირდაპირ. (1323 25—2)

თბილისში
ექიმი **აბაშიძე**
ლებულობს ავადმყოფებს შინაგან სენით: ფილტვების, გულის, კუჭის და ნერვების, სპეციალობა „ტუბერკულინით" და „ვაქცინაციით", ვენერიული: სიფილისი და მისი შედეგები—„914" და „606" შეშხაპუნებით. ქ. [illegible] სახლში. (კუპ. 336.)

კბილის ექიმი
ე. თ. ლორის-მელიქოვა ჯიბლაძისა
და მისი ასისტენტი მ. ა. ლოლაძე იღებენ კბილით ავადმყოფებს: აკეთებენ ხელოვნურ კბილებს, აწყობენ ოქროს კბილებს. ავადმყოფებს მიიღებენ დილის 10—2 საათ. და საღ. 4—6 საათ. ანნას ქუჩა № 12. ტელეფონი 3—63. (25—5)

ექიმი
ნიკოლოზ მახვილაძე
იღებს განსაკუთრებით შინაგან სნეულებით ავადმყოფთა ყოველ დღე საღამოს 4—6 საათამდე. მისამართი: [illegible] ქ. № 11, ზემელის აფთიაქის მახლობლად. (1255 48—5)

ექიმი
[illegible]
ლებულობს ყურის, ცხვირის და ყელის სნეულებით ავადმყოფებს დილით 1—3 ს., საღ. 4—7 ს. პლეხანოვის პრ. № 76 (მიხეილის), ტელეფონი 7—38. (1304 25—2)

მედიცინის დოქტორი
ივ. ლოლაძე
სიფილისი, ვენერიული და კანის სნეულება, მიღება საღამოს 4—7 საათ. მეჩნიკოვის ქუჩა, სახლი № 3, ბინა № 5. პლეხანოვის პროსპექტის შესახვევში. (1259—24—5)

ექიმი **მ. ა. შაფრანი**
სპეციალურად: სიფილისი და მისი შედეგები (შეშხაპუნება „606" და „914") ვენერიული (ტრიპერი) და საშარდე ორგანოების სნეულებანი. ავადმყოფების მიღება ყოველ დღე დილის 8—11 და საღამოს 5—8 საათამდე. ქალების 4—5 ს. კერძოდ მიღება დილით. მისამართი: ოლღას ქუჩა № 33. (1268 25—3)

დოქტორი
ბ. გ. მეგრაბიანცი
შინაგან ავადმყოფობა—[illegible]. იღებს ახალ რენტგენ-ელექტრო კაბინეტში. გამოკვლევა და წამლობა სინათლით. ბებუთოვის ქ. № 23, ტელეფონი 7—92, მიღება ყოველ-დღე 9—12 ს. და საღამოს 6—8 საათამდე. (1250 25—1)

ექიმი
ი. ი. ჭეიშვილი
იღებს სპეციალურად: სიფილისით (შეშხაპ. 606—914) ვენერიულ და საშარდე ორგანოების სნეულებით ავადმყოფებს ყოველ დღე დილ. 9—11 ს. და საღ. 5—7 ს. [illegible] ქუჩა № 12, ალექსანდროვის საავადმყოფოს პირდაპირ. (1224—თ.)

დიდი მთავრის ქუჩა (ველიკოკნიაჟესკაია) № 65
ოფიცერთა ეკონომიურ საზოგადოების პირდაპირ.
მოტორის = წისქვილი
ღებულობს საფქვავს ხორბალს, სიმინდს, ქერს და აგრეთვე ჰყიდის ფქვილს და ყიდულობს ხორბალს, სიმინდს, ქერს. ტელეფ. 7—11. (1551—3—3)

მასწავლებელნი
ამზადებენ სექტემბრისათვის **მოზრდილთ** 4, 5, 6, 7 კლასის მოწმობაზე
და ყველა სასწავლებელში შესასვლელათ. აგრეთვე
ბავშვებს 1, 2, 3 კლასში შესასვლელათ აქვე იღებენ ორ მოწაფეს 9—14 წ. 1—3 კლასში მოსამზადებლათ „პანსიონით". პლეხანოვის ქ. № 25, შესავალი ალექსის ქ. № 5, მაჩაიძის ბინა 9—11 ს. 5—7 ს. (ნ. 2—2)

ნებადართულია სამხედრო ცენზურისაგან.

[illegible]